

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Yaşanılan ekonomik kriz halk için içinden çıkılmaz bir hal alırken, kriz ile bağlantılı olarak bireysel ve toplu intihar vakaları artış göstermektedir. Halkın eşit yaşam koşullarının sağlanması Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin görev ve sorumluluğundadır. Ekonomik krizin halk üzerindeki etkisinin ve sonuçlarının araştırılması ve buna karşı önlem alınması için kısa, orta ve uzun vadeli Acil Eylem Planını oluşturmak amacıyla; Anayasa'nın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca, bir Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ederiz.23.12.2019

Oya ERSOY

İstanbul Milletvekili

GEREKÇE

Derinleşen ekonomik kriz koşulları nedeniyle çok sayıda yurttaşımız geçim sıkıntısı ve borçlar nedeniyle intihar etti. Kimi zaman toplu intiharlar, kimi zaman da kendileri ile birlikte ailelerinin de ölümüne yol açan erkekler ekonomik krizin halk üzerindeki boyutlarını gözler önüne sermektedir. Ülkemizde yaşanan derin krizin faturası ise halkın sırtına yüklenirken sermayenin, bankaların, batık şirketlerin vergi borçlarının hepsi temel hizmet vergileriyle, gelir vergileriyle halka ödetilmektedir. Bunların yanısıra getirilen yeni vergi kalemleri de halkın gelirinin gün geçtikçe daha çok erimesine ve alım gücünün azalmasına sebep olmaktadır. Bir yılda elektriğe %100, doğalgaza %53,8, otoyola, köprülere, PTT'ye %20 zammın yapılması krizin daha da derinleşmesine neden olmaktadır. İstanbul Fatih'te, Bakırköy'de, Antalya'da, Çorum'da, İzmir'de insanlar ekonomik kriz karşısında çaresizlik içinde intihar etmektedir.

İŞİG verilerine göre, 2013'te on beş, 2014'te yirmi beş, 2015'te elli dokuz, 2016'da doksan, 2017'de seksen dokuz, 2018'de yetmiş beş kişi 2013-2018 arasında yaklaşık olarak 353 emekçi geçim sıkıntısı, borç ve işsizlik nedeniyle yaşamına son vermiştir.

Öte yandan iktidarın sermaye şirketlerine mega projeleri için vermiş olduğu teşvî şirketlerin silinen vergi borçları yükünün halktan karşılanması ve kamu kurumlarının özelleştirilerek temel mal ve hizmetlerin pahalıya satılması halkı borç batağına sürüklemektedir.

Özellikle ekonomik kriz dönemlerinde intiharların nedenlerini hızla artan işsizlik ve yoksullukta aramamız ve bu tespite uygun çözümler üretmemiz gerekmektedir. TÜİK verilerine göre resmi işsiz sayısı 2019 yılı Ağustos döneminde geçen yılın aynı dönemine göre 980 bin kişi artarak 4 milyon 650 bin kişi olmuştur. Tarım dışı işsizlik oranının 3,5 puanlık artış ile yüzde 16,7 olduğu tahmin edilmektedir. Genç nüfusta (15-24 yaş) işsizlik oranı 6,6 puanlık artış ile yüzde 27,4 açıklanırken DİSK ise gerçek işsiz sayısının 7,3 milyonu aştığını ifade etmektedir.

Hazine ve Maliye Bakanı tarafından açıklanan enflasyon oranı ile yapılan zamlar ve vergiler ile hissedilen enflasyon oranları arasında uçurum vardır. Ücret artışlarının açıklanan resmi enflasyon oranlarına göre yapılmışken halkın temel ihtiyaçlarına yapılan zam oranları alım gücünün düşmesine yol açmaktadır.

Eylül ayından itibaren vergi dilimi atlaması nedeniyle; asgari ücretlinin net aylık ücreti 79 lira azalmış, alınan aylık vergi kesintisi de 729,38 TL olmuştur. Asgari ücretle çalışan bir işçi, maaşındaki vergi kesintisi haricinde, işneden ipliğe kullandığı her ürün ve hizmet için ayda en az 731 lira vergi ödemektedir. Devletin topladığı verginin dörtte üçünün emekçiler tarafından ödendiği bir ülkede buna rağmen verginin halen tabana yayılması yurttaşın yoksulluğa mahkûm edilmesine sebep olmaktadır.

Asgari ücretin yükseltilmesi, vergi dışı tutulması ve temel mal ve hizmetlerden alınan dolaylı vergilerin sıfıra düşürülmesi, devlet bütçesinin istihdam yaratmak için kullanılması ve İşsizlik Sigortası Fonu'nun kaynaklarının sadece işsizler için ve yeterince kullanılması gibi adımlar ücrete dayalı büyümenin çözümü olacak politiklardır.

Yaşanılan ekonomik kriz yurttaşın yoksullukla boğuşmasına ve çaresizce intihara sürüklenmesine neden olmaktadır. Vatandaşların eşit yaşam koşullarında yaşaması, adaletli bir vergi sisteminin kurulması, ücrete dayalı büyümenin sağlanması Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin görev ve sorumluluğundadır. Ekonomik krizin yurttaşlar üzerindeki etkisinin ve sonuçlarının araştırılması ve buna karşı önlem alınması için kısa, orta ve uzun vadeli Acil Eylem Planının oluşturulması için meclis araştırması açılmalıdır.

1	ABDULLAH KOÇ	AĞRI	<i>Abdullah Koç</i>
2	FİLİZ KERESTECİOĞLU	ANKARA	<i>Filiz Kerestecioğlu</i>
3	NECDET İPEKYÜZ	BATMAN	<i>Necdet İpekyüz</i>
4	AYŞE ACAR BAŞARAN	BATMAN	<i>A. Ar</i>
5	İMAM TAŞÇIER	DİYARBAKIR	<i>İmam Taşcier</i>
6	GARO PAYLAN	DİYARBAKIR	<i>Garo Paylan</i>
7	MAHMUT TOĞRUL	GAZİANTEP	<i>Mahmut Toğrul</i>
8	MURAT ÇEPNİ	İZMİR	<i>Murat Çepni</i>
9	EBRÜ GÜNAY	MARDİN	<i>E. Günay</i>
10	MERAL DANIŞ BEŞTAŞ	SİİRT	<i>Meral Daniş Beştas</i>
11	AYŞE SÜRÜCÜ	ŞANLIURFA	<i>Ayşe Sürücü</i>
12	HABİP EKSİK	İĞDIR	<i>Habip Eksik</i>
13	HÜSEYİN KAÇMAZ	ŞIRNAK	<i>Hüseyin Kaçmaz</i>
14	AHMET ŞIK	İSTANBUL	<i>A. Şik</i>
15	PERO DUNDAR	MARDİN	<i>P. Dunder</i>
16	TUMA ÇELİK	MARDİN	<i>Tuma Çelik</i>
17	RIDVAN TURAN	MERSİN	<i>Ridvan Turan</i>
18	ŞEVİN ÇOŞKUN	MUŞ	<i>Şevin Çoşkun</i>
19	MENSUR IŞIK	MUŞ	<i>Mensur Işık</i>
20	SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ	İZMİR	<i>Serpil Kemalbay Pekgözegü</i>